

המשבר במצרי הורמוז: האם טראמפ ייתן גט כריתות למדינות אירופה?

written by אלי קלוטשטיין | 01.04.2026

"תתחילו להגן על עצמכן, לא נהיה שם עוד לעזור לכן" – כך קרא היום (ג') במפורש נשיא ארה"ב דונלד טראמפ לכל אותן מדינות, כדבריו, ש"סירבו להצטרף לעריפה של איראן". הוא גם הציע להן, בשל המחסור בדלק סילוני ובמוצרים אחרים שעוברים דרך מצרי הורמוז, לבוא לקנות נפט אצלו בארה"ב. לא חסר לנו, הדגיש הנשיא.

כבר הרבה זמן מורגש המתח בין הממשל הנוכחי בווינגטון ובין מדינות אירופה. זה בא לידי ביטוי במיסוי שטראמפ הטיל עליהן, בדרישותיו להעלות את שיעור תקציב הביטחון שלהן ובלעג שלו כלפי מדינות היבשת, שטובעות בפני שטף המהגרים המוסלמים ותרבות ה"ווק". המשבר הזה מתנהל כבר מאז כניסתו לבית הלבן, וחוזר על עצמו בפזמונים שונים. וסר הנכונות של האירופיות לבוא לעזרתו בפתיחת מצרי הורמוז היה רק ביטוי נוסף לכך, אך נדמה שהפעם משהו כבר השתנה.

טראמפ אינו מסתפק כבר רק בעלבונות אישיים כלפי המנהיגים האירופים, ובמקום זאת עבר להצהרות תוקפניות הרבה יותר ולאיומים בתגובה להפניית העורף מהיבשת. אחרי שספרד סגרה את נמלי התעופה שלה בפניו ("ננתק את המסחר", הצהיר טראמפ), ובריטניה שאמרה ש"זו לא המלחמה שלה" ("לא מרוצים מהם"), הגיעה תורה של איטליה, שסירבה לאפשר למטוסים אמריקנים לנחות בסיציליה בדרכם לאיראן. צרפת בכלל סגרה את המרחב האווירי שלה בפני מטוסים אמריקניים שמעורבים במלחמה ("נזכור זאת", הוא אמר), שווייץ עצרה את הייבוא הביטחוני מארה"ב, וגם הקנצלר מרץ – שפתח חזק והביע תמיכה במלחמה – ביצע פניית פרסה וביקר אותה באחרונה בחריפות.

אלא שטראמפ רומז שעשויות לכך השלכות רבות: ארה"ב לא תעמוד לצידכן בעת צרה, הוא הדגיש היום, ברמז עבה על כמה מאפשרויות הפעולה שעומדות בפניו. אחת מהן קשורה לברית נאט"ו: מזכיר המלחמה שלו, פיט הגסט, די אמר במפורש לאן הרוח נושבת בבירה האמריקנית, כשציין ש"אין לך כך ברית אם יש מדינות שלא מוכנות לעמוד לצידך כשאתה זקוק להן".

ארה"ב היא התורמת הגדולה ביותר של נאט"ו. היא נושאת בכ-20 אחוזים מהעלות התפעולית שלה, ואחראית לכ-60 אחוזים מסך התקציב שלה. הברית הזו כוללת 32 מדינות, אבל רק ארה"ב מחזיקה אותה על כתפיה בצורה כזו. אם טראמפ יחליט שאינו עומד עוד לצידה, היא בהחלט עלולה להפוך לצל חיזור של עצמה ואף לקרוס.

אבל מלבד נאט"ו, אם ארה"ב תחליט להפנות גב למדינות היבשת – תהיה לה בעיה גדולה מאוד גם בעניין המלחמה באוקראינה והחשש מפלישה רוסית. טראמפ ממילא רוכב על הגל של

MAGA והצורך להפנות תקציבים פנימה, והאפשרות להתנתק מהמלחמה האינוסופית באירופה יכולה להקנות לו נקודות זכות רבות בבסיס התמיכה הרפובליקני שלו.

עד כמה זה יפגע באירופים? מאוד. עד דצמבר 2025 וושינגטון השקיעה כ-188 מיליארד דולר במלחמה של קייב ☐ כשליש מהסיוע החיצוני לאוקראינים, ורק מעט יותר ממה שהשקיעו כל יתר מדינות אירופה גם יחד. אם ימשוך את תמיכתו משם, לאירופים לא יהיה קל למלא את החסר.

צריך גם להתייחס למשמעויות אחרות של דברי הנשיא היום: ניתן היה להבין מדבריו שמצרי הורמוז ממילא אינם חשובים לו, כי נפט לא חסר לאמריקנים. הוא הציע למדינות אחרות להילחם שם, "לכו תשיגו את הנפט שלכן בעצמן", כדבריו ☐ רמז לכך שיניח לאירופים לפתור את הבעיה שם בעצמם, בעוד שהוא עצמו יסיג את כוחותיו מהאזור. זה מסתדר היטב עם ידיעות שפורסמו רק אתמול, שבהן דווח כי אמר ליועציו שהוא שוקל לסיים את המלחמה גם ללא פתיחת המצרים.

ובכל זאת, האם טראמפ ירצה לצאת מהמלחמה ולהידמות כמי שהאיראנים הצליחו לכופף אותו? האם אמצעי הלחץ היחיד שלהם גרם לו לברוח מבלי לשבור אותם? זה לא מתאים לאופי של הנשיא, ומרמז על כך שזו עשויה להיות אסטרטגיית לחץ חדשה של או ניסיון הטעיה.

ואכן, אפשר שהוא מנסה לעמעמם את כוונותיו וליצור הפתעה טקטית מול האיראנים, אם יבחר להסתער בכוח על המצרים. דברים ברוח זו רמז גם הגסט', שאמר ש"העיקר להיות בלתי צפוי".

אבל יש גם אפשרות אחרת: דוברת הבית הלבן קרוליין לוויט ציינה ביום שני כי הנשיא מעוניין לקרוא למדינות ערב לממן את עלות המלחמה באיראן. ערב הסעודית, כוויית, בחריין והאמירויות, נאמר גם בתקשורת, לוחצות על טראמפ לא להפסיק את המלחמה משום שאיראן טרם נחלשה די הצורך ועשויה להוות עוד איום. העובדה שהיא חולשת על מצרי הורמוז, ובולמת את מעבר הנפט שמכניס לאותן מדינות כל כך הרבה רווחים, בוודאי עמדה גם היא לנגד עיניהן.

אז אולי זה מה שמכוון אליו טראמפ: ייתכן שהאיום הסמוי שלו לצאת מהמלחמה בלי לפתור את בעיית הפקק במצרי הורמוז נועד לשדר לראשי מדינות המפרץ, שעד כה לא הצטרפו למערכה באופן פעיל ורק נהנו מההגנות שסיפקה להן ארה"ב ☐ רוצות שנמשיך להילחם ונעזור לכן להתעשר? יש לזה מחיר, ונשמח שתשלמו אותו בפטרו-דולרים.

פורסם במקור ראשון, בתאריך 1 באפריל, 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.